

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ
МІЖНАРОДНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ**

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма : «Міжнародна електронна комерція»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

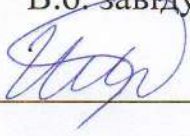
“_____” серпня 2021 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доц., доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії Марія СОБОЛЄВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

 Ірина ДЕРІД

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародна електронна комерція»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція»

 Віталіна БАБЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

 Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономічні основи міжнародної електронної комерції» складена відповідно до освітньо-професійної програми «**Міжнародна електронна комерція**» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення дисципліни «Мікро- та макроекономічні основи міжнародної електронної комерції» є ознайомлення з теоретичними основами організації підприємницької діяльності та функціонального аналізу макроекономічного середовища, виявлення засад функціонування і розвитку конкурентного середовища та механізмів розвитку економічної системи у цілому, набуття практичних навичок аналізу поведінки та стратегічної взаємодії фірм, механізму державного регулювання господарської діяльності та макроекономічного аналізу національної економіки в умовах глобалізації.

1.2. Основні **завдання** вивчення дисципліни:

-формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК6. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проєктів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій;

-формування наступних фахових компетентностей:

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності..

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
2-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год	
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
72 год.	
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з матеріалами освітньо-професійної програми студенти мають досягнути наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, у тому числі в сфері міжнародної електронної комерції, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукуваних ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві (у тому числі міжнародної електронної комерції); формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН12. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН14. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин, міжнародної електронної комерції.

ПРН17. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН19. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин, зокрема: міжнародної електронної комерції.

ПРН21. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до мікроекономіки. Основи теорії попиту і пропозиції

Тема 2. Ринок і фірма. Основи підприємництва

Тема 3. Типи ринкових структур

Тема 4. Міжнародний бізнес

Тема 5. Вступ до макроекономіки

Тема 6. Макроекономічний аналіз ринків

Тема 7. Характеристика основних макроекономічних суб'єктів

Тема 8. Економічна динаміка

Тема 1. Вступ до мікроекономіки Основи теорії попиту і пропозиції.

Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин. Макро- та мікроекономіка як найважливіші складові сучасної теоретичної економіки та методологічна, термінологічна, інструментальна бази аналізу економіки та ведення бізнесу. Обмеженість традиційних поглядів на економіку як процес, спрямований виключно на отримання прибутку.

Економіка як механізм ухвалення та реалізації рішень. Рівні прийняття рішень: макро- та мікрорівень. Роль інформації в процесі ухвалення рішень. Інформація і знання. Ризик та невизначеність. Асиметрія інформації та її наслідки. Неявне знання. Незнання.

Економічна поведінка. Сутність економічної поведінки. Модель «економічної людини».

Сутність та види раціональності. Інші характеристики поведінки індивідів та економічного середовища. Корисність в економічній теорії, проблема її виміру, закон спадної граничної корисності блага. Рівновага споживача.

Уподобання споживача. Криві байдужості, їх властивості. Бюджетна лінія. Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору.

Реакція споживача на зміну його доходу та на зміну цін товарів. Ефект заміщення та ефект доходу. Схильність і несхильність споживача до ризику.

Попит, пропозиція та їх взаємодія. Ринковий попит як сума індивідуального попиту всіх споживачів певного товару. Функція попиту. Закон попиту. Фактори попиту. Пропозиція, функція пропозиції, закон пропозиції. Фактори впливу на пропозицію. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага. Вплив змін попиту й пропозиції на стан рівноваги, рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку. Надлишок споживача і надлишок виробника. Еластичність попиту і пропозиції. Різновиди еластичності. Взаємозв'язок між ціною та валовим виторгом за різної еластичності.

Сучасна мережева економіка та модифікація поведінки попиту та пропозиції.

Тема 2. Ринок і фірма. Основи підприємництва.

Ринок і фірма. Причини створення фірм. Ринок як механізм координації. Природа та функції фірми. Права власності як сукупність санкціонованих норм поведінки; трансформування власності. Правила та інститути. Класифікації інститутів та їх роль у пізнанні сучасного мікро- та макроекономічного середовища. Трансакційні витрати. Права власності і теорія контрактів.

Загальні, специфічні, інтерспецифічні ресурси фірми. Контрактна концепція фірми. Трансакційні витрати. Зовнішні ефекти. Суспільні та приватні витрати (вигоди). Коригуючі податки та субсидії. Екологічні проблеми, роль держави у їх вирішенні. Споживчі властивості громадських благ: загальнодоступність, неконкурентність та невиключеність. Попит на громадські блага та їх ефективний обсяг. Забезпечення громадськими благами: можливість ринку і держави.

Мікроекономічна модель підприємства. Фактори виробництва, їх групування. Мотивація поведінки підприємства. Основні види вибору підприємства: що виробляти, як виробляти, для кого виробляти. Фактор часу і періоди у функціонуванні підприємства. Поняття оптимального та рівноважного станів підприємства.

Виробнича функція. Витрати виробництва. Сукупні, середні та граничні витрати. Загальний (сукупний, валовий), середній та граничний виторг. Ціна. Прибуток як кінцевий результат діяльності підприємства.

Збільшення випуску за рахунок пропорційного нарощування обсягів ресурсів. Постійна (стала), спадна та зростаюча віддача від масштабу. Причини позитивного та негативного ефекту від масштабу.

Витрати виробництва в коротко- та довгостроковому періодах.

Основи підприємництва. Базові підходи до аналізу ролі підприємця в економічній науці та їх порівняння. Визначення підприємництва. Сутність та різновиди підприємництва. Продуктивне та непродуктивне підприємництво. Рентоорієнтована поведінка. Інші критерії класифікації підприємництва. Ентропеноміка. Підприємницький капітал та його структура. Власні та позичкові кошти. Ефект фінансового важеля. Бізнес-планування. Інвестиції, їх види та джерела. Бізнес-план інвестиційного проєкту.

Тема 3. Типи ринкових структур

Ознаки й умови досконалої конкуренції. Ринковий попит на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції. Поведінка фірми на ринку досконалої конкуренції у коротко- та довгостроковому періодах.

Економічні, адміністративні та правові бар'єри вступу до монопольного ринку. Монополія і монопольна влада. Різновиди монополій. Діагностування монопольної влади.

Монополістичний спосіб дій. ринок у короткостроковому та довгостроковому періодах. Особливості функціонування реальних монополізованих ринків. Аналіз поведінки реальних монополій. Економічні наслідки монополізації галузі. Порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків. Потреба державного регулювання монополії, антимонопольна політика.

Нечисленність підприємств в олігополістичних галузях. Загальна взаємозалежність олігополістів. Однорідність або диференційованість продукту. Високі бар'єри для вступу в галузь. Асиметричність ринкової влади олігополістів. Взаємозалежність олігополістів, цінові війни і схильність до змови. Таємні змови, мовчазні згоди і легальні угоди. Картелі. Нецінова конкуренція. Суспільна оцінка олігополістичного ринку. Ефективність олігополії, порівнюючи з іншими ринковими структурами.

Ознаки монополістичної конкуренції. Умови вступу до галузі. Спосіб дій монополістичного конкурента. Ринкова поведінка монополістичного конкурента. Еластичність попиту. Визначення оптимального обсягу виторгу та цінова політика. Умова досягнення і підтримання беззбитковості в довгостроковому періоді. Сутність та передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні наслідки та загрози. Вплив рекламної діяльності на обсяг виторгу і витрат. Ефективність монополістичної конкуренції. Суспільна ціна монополістичної конкуренції.

Порівняльна характеристика ринкових структур.

Тема 4. Міжнародний бізнес

Необхідність зовнішньоекономічних зв'язків та їх основні форми. Зовнішня торгівля та її структура. Експортно-імпортні операції. Вплив зовнішньої торгівлі на економіку. Міжнародні торговельні угоди та організації. Європейське співтовариство.

Валюта та її види. Номінальний валютний курс і способи котирування валюти. Чинники, що впливають на номінальний валютний курс. Паритет купівельної спроможності. Фіксований і плаваючий валютний курс. Реальний валютний курс і умови торгівлі. Двосторонній і багатосторонній валютний курс. Валютні ризики та їх нейтралізація.

Сутність та методологія складання платіжного балансу. Дебетові та кредитові операції. Еквівалентний обмін цінностей і трансферти. Рахунок поточних операцій та його складові. Рахунок капітальних операцій і зміст його складових. Взаємозв'язки рахунків. Автономна стаття «Помилки та упущення». Резервні активи як регулююча стаття платіжного балансу. Вплив стану платіжного балансу на умови підприємництва.

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Страхування зовнішньоекономічної діяльності.

Зовнішньоторговельний контракт. Істотні умови контракту. Розподіл ризиків між сторонами. Ціноутворення в міжнародних контрактах. Правила Інкотермс.

Міжнародна електронна комерція у системі підприємницької діяльності та зовнішньоекономічних відносинах.

Тема 5. Вступ до макроекономіки

Предмет та основні проблеми макроекономіки. Національна економіка та її суб'єкти. Функції макроекономіки. Макроекономіка та економічна політика. Види макроекономічної політики. Методологія макроекономіки. Агрегування. Основні агрегати, що характеризують економічну систему. Моделювання як основний метод макроекономічного аналізу. Припущення, екзогенні та ендогенні змінні макроекономічних моделей. Запаси і потоки як два види кількісних змінних. Короткостроковий та довгостроковий періоди. Модель кругопотоку як базова модель макроекономічної рівноваги. Взаємодія між економічними суб'єктами на ринках ресурсів, продуктів, фінансів та зовнішньоекономічному. Потоки, ресурси, продукти, витрати та доходи у приватній, змішаній та відкритій економіці.

Базові макроекономічні показники. Основні категорії системи національних рахунків: інституціональні одиниці, сектори, економічні операції, рахунки, показники стадій виробництва, утворення доходу та використання ВВП. Поняття валового внутрішнього продукту (ВВП). Валовий випуск та ВВП. Кінцева та проміжна продукція. Методи обчислення

ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Проблеми, що пов'язані з вимірюванням ВВП. Валовий національний дохід, валовий національний наявний дохід. Особистий та післяподатковий дохід. Макроекономічні показники на чистій основі.

Реальна та віртуальна економіка. Реальний та фінансовий сектори економіки. Мережеві та ієрархічні зв'язки.

Роль цінового фактору у вимірюванні ВВП. Номінальний і реальний ВВП. Базовий і поточний періоди, фактичні та порівняльні ціни. Показники рівня цін: індекс споживчих цін, дефлятор ВВП, індекси цін виробників. Інфлювання і дефлювання. Темпи зростання та приросту ВВП.

Практичне значення макроекономіки для міжнародного бізнесу та електронної комерції.

Тема 6. Макроекономічний аналіз ринків

Ринок праці. Місце ринку праці у системі ресурсних ринків та особливості його функціонування. Попит та пропозиція праці. Заробітна плата як ціна праці. Зайнятість і безробіття. Населення як джерело робочої сили. Показники рівня використання робочої сили: рівень зайнятості, коефіцієнт участі у робочій силі, рівень безробіття. Неповна та повна зайнятість. Причини та види безробіття. Природне безробіття та потенційний рівень ВВП. Втрати від безробіття. Відставання фактичного ВВП від потенційного ВВП (ВВП-розрив). Закон Оукена. Державна політика зайнятості населення.

Товарний ринок. Структура товарного ринку. Сукупний попит, сукупна пропозиція, загальний рівень цін. Сукупний попит, його суть та відмінність від одотоварного попиту. Чинники сукупного попиту: цінові (ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект імпортих закупівель) та нецінові. Сукупна пропозиція. Чинники сукупної пропозиції: цінові та нецінові. Короткострокова та довгострокова сукупна пропозиція.

Макроекономічна рівновага. Рівноважні ціни та рівноважний рівень виробництва. Коротко - і довгострокова рівновага. Чинники порушення макроекономічної рівноваги. Ринковий механізм встановлення та відновлення рівноваги. Сукупні витрати і рівноважний ВВП. Роль запасів у досягненні економічної рівноваги в короткостроковому періоді. Сутність мультиплікативного ефекту та види мультиплікаторів. Сукупні витрати і потенційний ВВП. Рівноважний ВВП в умовах повної та неповної зайнятості. Рецесійний та інфляційний розриви. Поняття перегріву економіки, його врахування у формуванні бізнес-стратегії.

Грошовий ринок. Структура грошового ринку. Попит на гроші та його структура. Пропозиція грошей. Грошові агрегати. Грошовий мультиплікатор, мультиплікація грошової бази банківською системою. Ставка відсотка як ціна грошей. Номінальна та реальна ставка відсотка. Чинники, реальної ставки відсотка. Сутність монетарної політики. Кінцеві цілі монетарної політики та проблема їх вибору. Інструменти монетарної політики: операції на відкритому ринку, операції на валютному ринку, облікова (дисконтна) ставка, нормативи обов'язкового резервування. Вплив динаміки грошового ринку та монетарної політики на ведення бізнесу та, зокрема, електронної комерції.

Сутність, причини та наслідки інфляції. Типи інфляції: інфляція попиту, інфляція витрат. Очікувана і неочікувана інфляція; адаптивні і раціональні очікування. Дефляція. Політика контролю за інфляцією та її ефективність. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Вплив інфляції на електронну комерцію.

Тема 7. Характеристика основних макроекономічних суб'єктів

Домогосподарства. Доходи домогосподарств та їх використання. Споживання та заощадження. Функція споживання. Гіпотези життєвого циклу та постійного доходу. Економічна нерівність та способи її оцінювання: крива Лоренца, децильний коефіцієнт, коефіцієнт Джині. Функція заощадження. Недоходні чинники споживання та заощадження: багатство, ціни, очікування, заборгованість, оподаткування. Інструменти заощадження.

Бізнес. Фінансові джерела інвестування: прибуток, амортизація, кредити, випуск цінних паперів. Інвестиції в основний капітал. Валові та чисті інвестиції. Процентна ставка як чинник

інвестиційного попиту. Інвестиції та чинник часу. Дисконтування. Заощадження та інвестиції. Заощадження як джерело і фінансове обмеження інвестицій. Рівновага між заощадженнями та інвестиціями. Роль фінансово-кредитної системи у трансформації заощаджень в інвестиції. Банки та фондовий ринок. Цінні папери та їх характеристика. Фінансові посередники.

Держава. Роль держави в економічному кругообігу. Валові та чисті податки. Державні видатки. Державний бюджет. Позики уряду. Економічні функції держави : перерозподільна та стабілізаційна.

Вплив держави на умови формування економічної рівноваги та на кількісну визначеність приватних заощаджень. Державні та національні заощадження. Рівновага між національними заощадженнями та національними інвестиціями. Рівновага між приватними інвестиціями і внутрішніми джерелами їх фінансування.

Сутність, різновиди, основні інструменти, результати та ефективність економічної політики держави. Фіскальна політика держави її різновиди та інструменти. Вплив державних закупівель та податків на ВВП. Ефект гальмування динаміки ВВП. Мультиплікатори витрат та податків. Крива Лаффера та можливість її практичного застосування. Суперечність між стабілізаційною та бюджетною функціями фіскальної політики. Державний борг та ефекти витіснення. Емісійне фінансування бюджетного дефіциту та його наслідки.

Роль держави у розвитку бізнесу. Державне регулювання підприємництва. Механізм державної реєстрації початку та припинення підприємницької діяльності. Взаємодія бізнесу з державними структурами. Соціальні фонди. Державний контроль за бізнесом. Санітарно-епідеміологічне та екологічне законодавство. Ліцензування підприємницької діяльності. Державна підтримка малого і середнього бізнесу. Антимонопольне регулювання. Ефективність державної регуляторної політики. Міжнародні порівняння ефективності регулювання бізнесу. Сучасний стан державної регуляторної політики в Україні.

Зовнішній світ. Вплив зовнішньої торгівлі на умови формування рівноважного ВВП. Чинники, що впливають на чистий експорт. Вплив чистого експорту на ВВП, мультиплікатор витрат у відкритій економіці. Країна як чистий дебітор або як чистий кредитор. Зовнішньоторгівельна політика держави. Фритредерство та протекціонізм. Інструменти протекціонізму. Ефективність протекціонізму. Лібералізація світової торгівлі у сучасних умовах. Світова пандемія коронавірусу та її вплив на стан світогосподарських зв'язків та електронну комерцію.

Тема 8. Економічна динаміка

Основні засади теорії економічного зростання. Два способи збільшення обсягів виробництва. Сутність та показники економічного зростання. Економічне зростання та економічний розвиток. Основні положення теорій економічного зростання. Сутність теорій ендегенного зростання.

Джерела економічного зростання. Внесок факторів виробництва в економічне зростання. Внесок технічного прогресу в приріст продукту. Залишок Солоу.

Економічні коливання та економічні цикли як форма економічного розвитку. Причини економічних коливань. Різновиди циклів. Фази економічного циклу. Індикатори циклічних коливань в економіці. Основні теорії економічного циклу. Проблема економічного зростання в різних групах країн та в Україні. Світова пандемія коронавірусу та її вплив на економічне зростання.

Взаємозв'язок економічної динаміки та електронної комерції.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ до мікроекономіки. Основи теорії попиту і пропозиції	15	4	2			9						
Тема 2. Ринок і фірма. Основи підприємництва	15	4	2			9						
Тема 3. Типи ринкових структур	15	4	2			9						
Тема 4. Міжнародний бізнес	15	4	2			9						
Тема 5. Вступ до макроекономіки	15	4	2			9						
Тема 6. Макроекономічний аналіз ринків	15	4	2			9						
Тема 7. Характеристика Основних макроекономічних суб'єктів	15	4	2			9						
Тема 8. Економічна динаміка	15	4	2			9						
Усього годин	120	32	16			72						

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. год
1	Тема 1. Вступ до мікроекономіки. Основи теорії попиту і пропозиції	2
2	Тема 2. Ринок і фірма. Основи підприємництва	2
3	Тема 3. Типи ринкових структур	2
4	Тема 4. Міжнародний бізнес	2
5	Тема 5. Вступ до макроекономіки	2
6	Тема 6. Макроекономічний аналіз ринків	2
7	Тема 7. Характеристика основних макроекономічних суб'єктів	2
8	Тема 8. Економічна динаміка	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Підготовка до вивчення теми ТЕМИ 1. Вступ до мікроекономіки. Основи теорії попиту і пропозиції - читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел	9
2	Підготовка до вивчення ТЕМИ 2. Ринок і фірма. Основи	9

	підприємництва– читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел	
3	Підготовка до вивчення ТЕМИ 3. Типи ринкових структур– читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел, підготовка аналітичної доповіді та до участі в її обговоренні	9
4	Підготовка до вивчення ТЕМИ 4. Міжнародний бізнес – читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел, підготовка аналітичної доповіді та до участі в її обговоренні	9
5	Підготовка до вивчення ТЕМИ 5. Вступ до макроекономіки– читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел, підготовка аналітичної доповіді та до участі в її обговоренні	9
6	Підготовка до вивчення ТЕМИ 6. Макроекономічний аналіз ринків – читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел, підготовка аналітичної доповіді та до участі в її обговоренні	9
7	Підготовка до вивчення ТЕМИ 7. Характеристика основних макроекономічних суб'єктів – читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел, підготовка аналітичної доповіді та до участі в її обговоренні	9
8	Підготовка до вивчення ТЕМИ 8 . Економічна динаміка – читання конспекту лекцій, навчальної літератури, додаткових наукових джерел, підготовка аналітичної доповіді та до участі в її обговоренні	9
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання – не передбачено

7. Форми та методи навчання

При вивченні курсу передбачено поєднання традиційних методів (проведення лекцій та семінарів) з використання активних методів навчання: виконання студентами практичних завдань (підготовка рефератів, есе, розв'язання задач, пошук міжнародних статистичних джерел та аналіз статистичної інформації, дискусійні обговорення економічних проблем на семінарських заняттях тощо), вивчення нормативної бази з питань макро- та мікроекономічного регулювання в Україні і в світі, виявлення корупційних ризиків, що містять ці документи, розробка пропозицій щодо їх удосконалення; самостійна підготовка з використанням платформ дистанційного навчання (Гугл Міт).

8. Методи контролю

Для визначення успішності навчання з дисципліни «Мікро- та макроекономічні основи міжнародної електронної комерції» використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю:

- усне бліц-опитування з питань, що розглядалися на попередній лекції;
- участь в дискусії на семінарському занятті;
- виступ із доповіддю за результатами самостійної аналітично - пошукової роботи;

Підсумковий семестровий контроль дисципліни здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 10 балів

Теоретичне питання – 10 балів

Тести – 20 балів (40 тестових завдань x 0,5 балів)

У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборотою відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі GoogleClassroom в дистанційному курсі «Мікро- та макроекономічні основи міжнародної електронної комерції», режим доступу: <https://classroom.google.com/c/MTUyMTIzNTkyOTI4?cjc=fqfzsh5>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				екзамен аційна робота	Сума
Поточний контроль		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	
T1	8				
T2	8				
T3	8				
T4	6				
T5	8				
T6	8				
T7	8				
T8	6				
Разом	60		-	60	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях встановлюються за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;
- знання основної та додаткової літератури;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків, при виконанні завдань, внесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з відповідей інших осіб.

«7-8» балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного матеріалу, а також додаткової літератури. Студент повинен знати як саме економічні категорії і закони проявляються в ринкових умовах на мікрорівні та на макрорівні здійснювати порівняльний аналіз, робити логічні висновки, висловлювати власне ставлення до пропонованих йому проблем.

«5-6» бали свідчать, що студент має тверді знання з дисципліни «Макроекономіка і мікроекономіка» в обсязі навчальної програми, вміє використовувати інструментарій мікро- та макроаналізу. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення практичних аспектів питання.

«3-4» бали виставляється тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі, в навчальних планах і програмах. Студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

«0-2» балів ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студента нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

Критерії оцінки знань при розв'язанні задач.

«4» балів ставиться коли студент дає повну вичерпну відповідь. Вона складається з правильних арифметичних дій, доцільного та логічного теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків.

«3» бали ставиться тоді, коли теоретичне обґрунтування зроблене, хід розв'язання вірний, але є помилка при арифметичних розрахунках.

«2» бали студент отримує у тому випадку, коли арифметичне рішення задачі дається без повного теоретичного обґрунтування.

«1-0» ставиться, коли студент зовсім не розв'язує задачі, або розв'язує її неправильно. Опис та розв'язок є повністю ідентичним опису і розв'язку задачі іншим студентом.

Критерії оцінки відповідей на тестові питання.

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну або кілька правильних відповідей на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 1 бал. На виконання одного завдання відводиться 1-2 хвилини.

Загальна оцінка за тестове завдання виставляється в залежності від набраної кількості балів:

«5» балів виставляється, якщо правильні відповіді складають 90-100%.

«4» бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 70-89%.

«3» бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 50 - 69%.

«2-0» виставляється, якщо правильні відповіді складають до 50%.

Критерії оцінювання аналітично-пошукових завдань та рефератів.

«5» балів ставиться за умов, якщо студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки;

«4» бали ставиться студенту, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчий підхід при аналізі проблем.

«3» бали отримує студент, який виконав завдання з незначними помилками, в недостатній мірі використав статистичний та фактичний матеріал, не виявив авторського розуміння проблеми;

«2» бали виставляється студентів, який припускається грубих помилок та логічної непослідовності під час виконання завдання, не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал.

10. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Абель Э. Бернанке Б. Макроэкономика. 5-е изд. СПб: Питер, 2008. 764 с.
2. Аносова А.В., Ким И.А., Серёгина С.Ф. Макроэкономика: учебник для бакалавров/ под ред. С.Ф. Серёгиной. 3-е изд., перераб и доп. М.: Юрайт, 2016. 521с.
3. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Підручник. За ред. В.Д.Базилевича. К.: Знання 2007. 703 с.
4. Басу К.По ту сторону невидимой руки. Основания новой экономической науки. М.: Издательство Института Гайдара, 2014. 432 с.
5. Бланшар О. Макроэкономика. 3-е изд. М.: ИД ГУ-ВШЭ, 2015. 673 с.
6. Ватаманюк О.З. Бізнес-економіка : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 324 с.
7. Кирцнер И. Конкуренция и предпринимательство. Пер. с англ. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. 239 с.
8. Коуз Р. Очерки об экономической науке и экономистах/пер. с англ.М.; СПб: Изд-во Института Гайдара; Изд-во «Международные отношения»; Факультет свободных искусств и наук СПбГУ, 2015. 288 с.
9. Коуз Р. Фирма, рынок и право. М.: Новое Издательство, 2007. 224 с.
10. Макроэкономика. Сборник задач и упражнений. Под ред. С.Ф. Серёгиной. 3-е изд., испр. и доп. М.: Юрайт, 2019. 184 с.
11. Макроэкономика: учебник и практикум для прикладного бакалавриата/ под ред. Г.А.Родиной. М: Юрайт, 2016. 462 с.
12. Мировая экономика и международный бизнес. Экспресс-курс / Под общ. ред. Полякова В.В., Щенина Р.К. М.: КноРус, 2015. 278 с.
13. Мікроекономіка: практикум. За ред. В.Д.Базилевича. 2-ге вид., переробл і доп. К.: Знання, 2010. 491 с.
14. Мэнкью Н. Г. Макроэкономика. Пер. с англ. М.: Изд. МГУ, 1994. 730 с.
15. Нельсон Р. Р., Уинтер С. Дж. Эволюционная теория экономических изменений. М.: Дело, 2002. 535 с.
16. Поляков В. В., Щенин Р. К. Мировая экономика и международный бизнес: Практикум.: М.: Кнорус, 2015. 400 с.
17. Самуэльсон П., Нордхаус В. Д. Экономика. 18-е изд. Пер. с англ. М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. 800 с.
18. Стиглиц Дж., Сен А., Фитусси Ж. Неверно оценивая нашу жизнь. Почему ВВП не имеет смысла. Пер. с англ. М.: изд-во Института Гайдара, 2016. 212 с.
19. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Пер. з англ. В. Старка. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с
20. Экономика и бизнес: учебник / под ред. д.э.н., проф. Л. Г. Мельника, д.э.н., доц. А. И. Каринцевой. Сумы : Университетская книга, 2018. 608 с.

Допоміжна література

21. Гусейнов Р.М., Семенихина В.А. Макроэкономика: учеб. пособие для бакалавров. М.: «Омега-Л», 2014. 254 с.

22. Дорнбуш Р., Фишер С. Макроэкономика. Пер. с англ. М.: Изд-во МГУ: Инфра – М, 1997. 784 с.
23. Истерли У. В поисках роста: Приключения и злоключения экономистов в тропиках / Пер. с англ. М.: Институт комплексных стратегических исследований, 2006. 352 с.
24. Коуз Р. Очерки об экономической науке и экономистах/пер. с англ. М.; СПб: Изд-во Института Гайдара; Изд-во «Международные отношения»; Факультет свободных искусств и наук СПбГУ, 2015. 288 с.
25. Самуэльсон П., Барнетт У. О чем думают экономисты. Беседы с Нобелевскими лауреатами. пер. с англ. 2-е изд. М.: Альпина Паблишер, 2016. 492 с.
26. Хейне П. Экономический образ мышления. Пер. с англ. М.: Новости, 1993. 704 с.
27. Anderson D. R., Camm J. D., Cochran J. J., Sweeney D. J., Williams Th. A. Statistics For Business & Economics. Cengage Learning, 2018. 1122 p.
28. Ashmarina S., Vochozka M. Sustainable Growth and Development of Economic Systems: Contradictions in the Era of Digitalization and Globalization. Springer International Publishing, 2019. 396 p.
29. Barrow M. Statistics for Economics, Accounting and Business Studies, fourth edition. University of Sussex, 2006. 415 p.
30. Earl P., Wakeley T. Business Economics : A Contemporary Approach. McGraw-Hill Education, 2005. 588 p.
31. Garratt D., Guest J., Jones, E., Sloman J. Economics for Business. Pearson Education Limited, 2018. 711 p.
32. Mitchell W., Wray R., Watts M. Macroeconomics. Red Globe Press, 2019. 600 p.
33. Romer D. Advanced Macroeconomics. 5-th ed. 2018. 801 p.
34. Blinder Alan S., Solow John L., Baumol William J. Macroeconomics: principles and policy (2020) .
35. Colander David C. Microeconomics. McGraw-Hill Education (2020).
36. Gans Joshua. Economics in the Age of COVID-19 (Coronavirus) (The MIT Press, 2020).
37. Krugman Paul. Arguing with Zombies_ Economics, Politics, and the Fight for a Better Future-W. W. Norton Company (2020).
38. Skidelsky Robert. What's Wrong with Economics. A Primer for the Perplexed (Yale University Press, 2020).

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Всесвітній банк, база даних: data.worldbank.org/
 Всесвітній економічний форум. The Global Competitiveness Report: www.weforum.org/documents/
 Державна служба статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua
 Інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК: <http://www.fdi.eu.com>.
 Книга фактів ЦРУ: www.cia.gov/library/publications/the-worldfactbook/index.html
 Міжнародний валютний фонд. World Economic Outlook Database: www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/02/weodata/index.aspx
 Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків: <http://www.bis.org>
 Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку: <http://www.ssmc.gov.ua>
 Офіційний сайт Європейського центрального банку: <http://www.ecb.europa.eu/>
 Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду: <http://www.imf.org/external/fin.htm/>
 Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua/>
 Офіційний сайт ООН www.un.org

Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР: <http://www.oecd.org>
Офіційний сайт Федеральної резервної системи: <http://www.federalreserve.gov/>
Офіційний сайт ЮНКТАД // <http://www.unctad.org>
Ernst & Young Global Limited.URL: <http://www.ey.com/UA>
Сайт ЮНІДО : www.unido.ru
Фонд «Спадщина»: www.heritage.org/Index/Ranking.aspx
Центр економічних досліджень при Швейцарському федеральному технологічному інституті Цюриха: URL: globalization.kof.ethz.ch
Fortune Global 500 URL: <http://fortune.com/global500/>
Globalinvestmenttrendsmonitor. URL:<http://unctad.org/en/PublicationsLibrary>
<http://rada.gov.ua/>Офіційний сайт ВРУ
<http://www.nbu.gov.ua/portal/> - Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.
<https://bank.gov.ua/>Офіційний сайт НБУ
<https://minfin.com.ua/>Офіційний сайт Міністерства фінансів України
<https://www.kmu.gov.ua/>Офіційний сайт КМУ
Maddison. A. HistoricalStatisticswww.ggdc.net/maddison/
McKinseyResearch.URL:http://www.mckinsey.com/features/investor_opinion/index.html.
www.amex.com – сайт Американської фондової біржі;
www.ft.com – сайт Financial Times;
www.me.gov.ua/Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України
www.moody.com – сайт рейтингового агентства Moody's;
www.nasdaq.com – сайт NASDAQ;
www.nyse.com – сайт Нью-Йоркської фондової біржі;
www.reuters.com – сайт агентства Reuters;
www.wsj.com – сайт WallStreetJournal

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання:

- лекційні заняття з дисципліни проводяться дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom (GoogleMeet);
- практичні (семінарські) заняття, індивідуальні консультації та контроль самостійної роботи проводяться в аудиторіях та/або дистанційно на платформі Zoom (GoogleMeet) за затвердженим розкладом занять;

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамени з дисципліни «Мікро- та макроекономічні основи міжнародної електронної комерції» дистанційно на платформі GoogleClassroom, режим доступу: <https://classroom.google.com/c/MTUyMTIzNTkyOTI4?cjc=fqfzsh5>